

kodnia kell a tanítás tisztaságáról. Nem engedheti át az istentiszteletet a politikának vagy az esztétizmusnak. A lelkipásztorok nem lehetnek sem moralisták, sem demagógok, sem paposkodók. Az ilyen magatartás nem győzi meg a világot. A kihangsúlyozott, szándékolt evilágiság, ahogyan azt a teológusok gyakorolják, szintén a gonosztól van. Ezzel csak megvetésnek tesszük ki magunkat, és a szó rossz értelmében leszünk evilágiak. Ez a világtól való félelemről árulkodik. Ezekben a dolgokban az egyháznak a lehető legké-

nyesebben kell ügyelnie a maga tisztaságára.” (*Második rész. Az egyház formája. D. Az egyház világi és keresztyén jellege*, 55. old.)

Végül nem maradt más hátra, mint az, hogy végigolvassuk a könyvet és elgondolkozzunk azon, miként tudhatnánk elevenné tenni a mi egyházunkban is azt az egyház- és lelkész-képet, amelyet Bonhoeffer tár elénk.

Illesse köszönet e könyvért a fordítót és természetesen a kiadót is.

Márton János

Érzékeny kérdések.

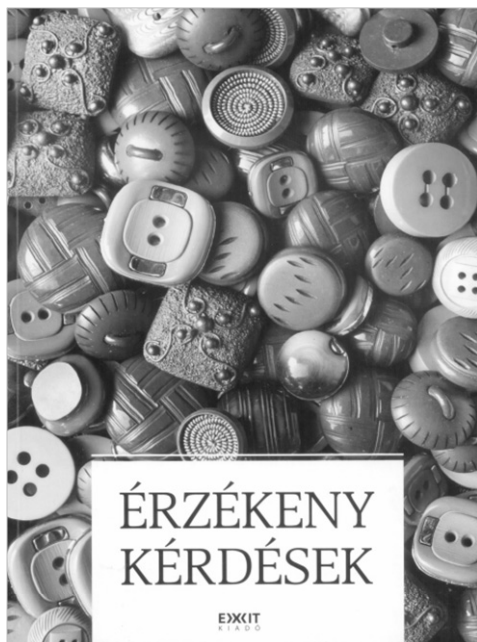
Miképpen vélekedünk a homoszexuális felebarátainkról?

Szerkesztették a Juhász István Alapítvány munkatársai. Exit Kiadó, Kolozsvár 2013. ISBN 978-606-93230-8-3

Ez a könyv valóban érzékeny kérdéseket feszeget a homoszexualitással kapcsolatban. Hogy milyen írásokból állt össze, erről az *Előszó*ban a következőket olvashatjuk:

„A kontextuális pásztorációval foglalkozó alapítvány (Stichting Contextueel Pastoraat) negyedéves folyóiratában megjelent Hermán Mostert Rebekka írása, melyben második lelkészképesítő szakdolgozatát foglalja keretbe és létrejöttének történetét, illetve fogadtatását írja le. Jelen kötetben ennek magyarra fordított változata olvasható, és két régebbi szakdolgozat (átdolgozott formában) Hermán Mostert Rebekkától és Balogh Rékától.

Megkértünk két lelkészt (egyikük homoszexuális), hogy egy beszélgetésben járják körül a témát, és írjanak róla egy beszámolót. A beszámoló szövege is megtalálható jelen kötetben. És

végül egy rövid bibliká-teológiai segédanyag is közlésre kerül itt a gyülekezeti párbeszéd előkészítéséhez. Ezt az

anyagot egy holland gyülekezetben (protestáns–római katolikus munkacsoportban) megbeszélték és jónak tartották. A magyar testvérgyülekezetben megkapták az anyagot, de nem terjesztették és nem használták.” (*Előszó*, 9–10. old.)

Az idézet utolsó mondatában benne van a kritika és a ki nem mondott kérdés: miért nem szeretünk beszélni erről a bennünket is érintő kérdésről?

Tizen-évekkel ezelőtt egy esperesi vizitáció alkalmával terítékre került a homoszexualitás kérdése. Egyik idősebb kolléga határozott meggyőződéssel mondta, hogy számára ez nem kérdés, mert a gyülekezetben, ahol szolgál, biztos nincsenek homoszexuálisok. Talán ezért sem beszélünk róla, mert minék szót fecsérelni rá, ha nincsenek. Ha pedig vannak, nem minket keresnek meg gondoljaikkal?

Ide kívánczik az, amit Hermán Mostert Rebekka ír dolgozata előszavában:

„Tapasztalatom az, hogy amikor homoszexuálisokról – homokosokról, buzikról vagy melegéről – van szó, gyakran viccelődve, utálattal vagy gyűlölettel emlegetjük ’azokat’, még akkor is, ha keresztények vagyunk. Elfelejtjük – már ha egyáltalán tudjuk –, hogy köztünk vannak, és a mi jópofaságaink miatt szenvednek. De másféleképpen is hallgatásra ítéljük őket: sokan eleve perverzióval, a szexuális betegséggel azonosítják a homoszexuális irányultságot, s így minden további nélkül a potenciális főbűnösök sorába rekesztik őket. ’Róluk’ fogok írni.” (*Előszó*, 17. old.)

Rebekka nem bizonyítékokat keres a homofilek ellen vagy mellett, hanem

figyelmeztet arra, hogy vannak homofil reformátusok és kérdéseikre lassan meg kell tanulnunk nekünk, lelkipásztoroknak is válaszolni.

A két lelkipásztor (az egyik, a holland homofil beállítottságú) beszélgetésének jegyzőkönyve egyfajta válaszadás azokra a kérdésekre, amelyek a homoszexualitással kapcsolatosan merülnek fel a hívő emberben. Beszélgetésük kiindulópontja a hit, és a kérdéshez való hozzáállásukat a Szentírás értelmezése határozza meg. Beszélgetésük célja, amint azt az erdélyi lelkipásztor írja, a következő:

„Nem egymás meggyőzése a cél, hanem hogy szabadon, bibliai kitekin-téssel beszéljünk erről a kényes kérdésről, amely látszólag nem a legnagyobb kihívása egyházunknak és a szegénység súlyos gondjával küszködő társadalmunk számára, de nálunk is egzisztenciális kérdése lehet egyeseknek.” (*Egy beszélgetés jegyzőkönyve*, 103. old.)

A sok kérdést közül most csupán egyet emelnék ki, amelyre megpróbálnak válaszolni is a beszélgetés során. Vállalhat-e egyáltalán egy homofil beállítottságú nő vagy férfi lelkipásztori szolgálatot? Idézem az ide vágó párbeszéd részletét:

„L.(holland) Én hiszem, hogy Isten elhívott engem. Ez valami Isten és köztem történt dolog. (Felnevet.) Elképzelhető, amint egy nap meg kell állnod Isten színe előtt, és ő azt fogja majd kérdezni tőled: Ember, mit tettél? Én elhívtam ezt a lelkésznot, és te azt állítottad, hogy nincs elhívása?’, akkor mit fogsz felelni?

B. (erdélyi, szintén nevetve) – Akkor azt mondom: ’Uram, nekem a

Bibliában más információkat bocsátottál rendelkezésemre.”

A könyvben olvasottak továbbgondolkodásra készítetnek: vajon nincs-e igaza Bonhoeffernek, amikor *Etikájá-*ban a következőket írja:

„Tulajdonképpen ki állítja, hogy minden világi problémát meg kell és meg lehet oldani? Lehet, hogy Isten számára a problémák megoldatlansága fontosabb, mint a megoldásuk – az

ember bűnbeesésére és Isten megváltására utaló jelként. Meglehet, hogy az emberi problémák annyira kuszák, és annyira rossz irányból közelítjük meg őket, hogy valóban lehetetlen megoldást találni.” (Részlet Bonhoeffer *Etika* című művéből. Exit Kiadó, Kolozsvár 2013, 70. old./b.)

Márton János